

การใช้กรวดสังเคราะห์เป็นมวลรวมสำหรับคอนกรีตเบา

2.1 ชนิดของมวลรวมเบา

มวลรวมเบามีหลายชนิด⁽²⁾ เช่น

Cinders คือของเหลือจากการเผาถ่านโค้ก หรือถ่านหินภายใต้อุณหภูมิสูง

Expanded Slag คือขี้ตะกรันจากการถลุงแร่ต่างๆ ภายใต้อุณหภูมิสูง

Expanded Shale & Clay คือดินคาลและดินเหนียวที่ถูกนำมาเผาจนถึงอุณหภูมิหนึ่ง ซึ่งดินจะอ่อนตัวและขยายตัว เพราะอุณหภูมิที่เกิดขึ้น

Processed Diatomaceous Shales ทำจาก Diatomaceous Earth หรือ Shale นำมาบดให้ไคขนาดตามต้องการ ผนึกด้วยน้ำมันเชื้อเพลิง แล้วนำไปเผาในเตาเผา

Expanded Slate คือหินชนวนซึ่งจะถูกค้อนตีให้ไคขนาดตามต้องการ และเคลือบผิวด้วยวัสดุทนไฟ (Refractory Material) เพื่อป้องกันการเกาะตัวกันในระหว่างการเผา วัสดุทนไฟนี้สกัดมาจากหินชนวนที่เผาไหม้แล้ว และนำมาใช้ใหม่

Sintered Aggregate คือส่วนผสมระหว่างถ่านหินกับดินคาล หรือดินเหนียว หรือ Fly Ash หรือ Slag แล้วนำมาเผา

มวลรวมเบาตามธรรมชาติ คือวัสดุที่มีน้ำหนักเบาอยู่แล้วตามธรรมชาติ นำมาบดให้ไคขนาดตามต้องการ ก็สามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นมวลรวมเบาได้ วัสดุพวกนี้ไคแก่ Pumice, Scoria, Tuff, Diatomite และ Volcanic Cinder

Expanded Perlite คือหิน เพอร์ไลต์ ที่นำมาเผาแล้วแตกกระจาย มีขนาดเล็กเหมือนทราย

Exfoliated Vermiculite คือผลของการเปลี่ยนแปลงของ Biotite กับ Micas หลังจากเกิดการ Calcination ซึ่งจะขยายตัวถึง 30 เท่า กำลังรับแรงอัดที่ไคจะไม่ค่อยสูง แต่มีคุณสมบัติทนความร้อนเป็นอย่างดี

เราสามารถจำแนกมวลรวมเบาออกเป็น 4 พวกใหญ่ๆดังนี้ (3)

1 หินธรรมชาติ เช่น Pumice , Scoria , Volcanic Cinders และ Diatomite

2 หินแร่ มีโครงสร้างเป็นผลึก เมื่อเผาแล้วจะแตกกระจายกลายเป็นวัสดุที่เบา มีกำลังรับแรงอัดน้อย เช่น Obsidian , Perlite และ Micas

3 By-product Aggregate คือมวลรวมที่เกิดจากวัสดุที่ไคแล้ว เช่น Sintered Fly Ash , Blast Furnace Slag , Coal Cinders

4 หินเหนียว หินคาล และหินชนวนเผา กลายเป็นกรวดหินเผาที่มีน้ำหนักเบา

2.2 ข้อดีของมวลรวมที่ไคกรวดหินเผา

จากผลการวิจัยที่ผ่านมา ทำให้การวิจัยครั้งนี้มุ่งไปสู่กรวดหินเผาที่ควยเหลว (3)

1 ใช้ได้กับข้อกำหนดของ ASTM สำหรับคอนกรีตเบา

2 ใช้ได้กับหลักเกณฑ์ของคอนกรีตทั่วไปในการคำนวณโครงสร้าง โดยใช้สัดส่วนช่องซีเมนต์ตามปกติ

3 มีข้อมูลเทคนิคเพียงพอ

จากผลการวิจัยที่ผ่านมากรวดหินเผาสามารถนำมาเป็นมวลรวมขยายเพื่อผสมเป็นคอนกรีต โดยให้ข้อดีต่างๆดังนี้ (3)

- 1 ให้ค่ากำลังรับแรงอัดสูง เป็นที่น่าพอใจ โดยไม่ต้องเพิ่มปูนซีเมนต์มาก
- 2 น้ำหนักจะเบากว่าคอนกรีตธรรมดา 1/3 เท่า หรือเบากว่านั้นอีก
- 3 ทนไฟได้ดีกว่าคอนกรีตธรรมดา
- 4 ทนคอกินฟ้าอากาศได้ดีพอๆกับคอนกรีตธรรมดา
- 5 สามารถให้กำลังรับคองแรงยึดเหนี่ยวต่อเหล็กเสริม แรงเฉือน แรงดึงทแยงพอใช้ได้
- 6 เป็นฉนวนอย่างดี
- 7 ค่าโมดูลัสยืดหยุ่นดีขึ้น โดยมีค่าตั้งแต่ 50 % ถึง 90 % ของคอนกรีตธรรมดา

2.3 ค่าต่างๆทางวิศวกรรมของกรวดคิน เมื่อบริโภคซีเมนต์ที่โตนกลงไว้แล้วในอิตัก (3)

ค่าต่างๆทางวิศวกรรมของกรวดคิน เมื่อบริโภคซีเมนต์ที่โตนกลงมาแล้วมี

หน่วยน้ำหนัก	770 กก./ม. ³	สำหรับมวลรวมละเอียด
	670 กก./ม. ³	สำหรับมวลรวมหยาบ
กำลังรับแรงอัด	210 กก./ซม. ²	สำหรับคอนกรีตที่อายุ 28 วัน
โมดูลัสของการแตกหัก	42 กก./ซม. ²	สำหรับคอนกรีตที่อายุ 28 วัน
โมดูลัสยืดหยุ่น	50-90 %	ของคอนกรีตธรรมดา
การดูดซึมน้ำ	16 %	สำหรับมวลรวมหยาบ
	26 %	สำหรับมวลรวมละเอียด
ค่าตัวนำความร้อน	2.5	สำหรับคอนกรีตน้ำหนัก 1280 กก./ม. ³
	3.0	สำหรับคอนกรีตน้ำหนัก 1440 กก./ม. ³

หน่วยของค่าตัวนำความร้อนคือ

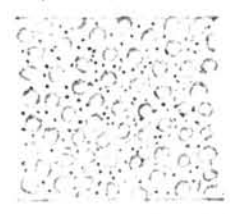
บีบีบี ต่อชั่วโมง ต่อตารางฟุต ต่อองศาฟาเรนไฮต์ ต่อนิ้ว

2.4 ชนิดของคอนกรีตเบา

คอนกรีตเบาทั้งหลาย มีน้ำหนักเบาได้ เพราะการกักซึ่งอากาศไว้ในช่องว่างภายในโครงสร้างของเนื้อคอนกรีต การกักซึ่งอากาศนี้สามารถเกิดขึ้นได้ 3 ทาง (7) คือ

- 1 โดยการทำให้เกิดฟองก๊าซในซีเมนต์เพสต์ คอนกรีตนี้ไ้จะมีลักษณะเป็นรูพรุนคล้ายฟองน้ำ คอนกรีตชนิดนี้เรียกกันว่า คอนกรีตก๊าซ (Aerated Concrete)
- 2 โดยการละทิ้งมวลรวมละเอียด เหลือไว้แต่มวลรวมหยาบ คอนกรีตชนิดนี้เรียกกันว่า คอนกรีตไรทราย (No-fines Concrete)
- 3 โดยการใช้มวลรวมที่มีลักษณะเป็นรูพรุน หรือมีช่องว่างอยู่ในเนื้อวัสดุ มาผสมกับซีเมนต์แทนมวลรวมธรรมดา คอนกรีตชนิดนี้เรียกกันว่า คอนกรีตมวลรวมเบา (Lightweight-aggregate Concrete)

คอนกรีตเบาทั้งสามชนิดนี้สามารถแสดงลักษณะของเนื้อคอนกรีตได้ดังภาพข้างล่างนี้

คอนกรีตก๊าซ

คอนกรีตไรทราย

คอนกรีตมวลรวมเบา

2.5 คุณสมบัติทางวิศวกรรมของคอนกรีตเบา

2.5.1 น้ำหนักและกำลังรับแรงอัด คอนกรีตเบาในการก่อสร้างทั่วไป มีหน่วยน้ำหนักระหว่าง 800 ถึง 1,800 กก./ม.³ มีกำลังรับแรงอัดที่ 28วัน ไม่ต่ำกว่า 170 กก./ซม.² กำลังรับแรงอัดของคอนกรีตขึ้นอยู่กับความหนาแน่นของคอนกรีตที่ใด (4) ถ้ามีความหนาแน่นสูง กำลังรับแรงอัดก็สูงด้วย ปริมาณของปูนซีเมนต์ที่ใช้ก็มีส่วนต่อความแข็งแรงของคอนกรีตเช่นกัน กล่าวคือถ้าต้องการกำลังอัด 210 กก./ซม.² ก็ต้องใช้ปูนซีเมนต์ 235 ถึง 400 กก. ต่อคอนกรีตหนึ่งลูกบาศก์เมตร หรือถ้าต้องการกำลังอัด

310 กก./ซม.² ก็ต้องใช้ปูนซีเมนต์ 330 ถึง 400 กก. ต่อคอนกรีตหนึ่งลูกบาศก์เมตร โดยทั่วไปคอนกรีตที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 800 กก./ม.³ จะมีกำลังรับแรงอัดไม่เกิน 70 กก./ซม.² คอนกรีตที่มีน้ำหนักน้อยกว่า 1300 กก./ม.³ จะมีกำลังรับแรงอัดไม่เกิน 140 กก./ซม.² (4) สำหรับค่ากำลังรับแรงอัดค่าหนึ่ง จะมีคอนกรีตน้ำหนักต่างๆกัน หลายค่า (1) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของมวลรวมหยาบ และมวลรวมหยาบที่มีน้ำหนักเบากว่า จะต้องการซีเมนต์มากกว่าปกติ เพื่อให้ได้กำลังรับแรงอัดเท่ากับคอนกรีตที่มวลรวมที่มีน้ำหนักมากกว่า แต่ไม่จำเป็นต้องเสมอไป (ยกเว้น Pumice)

ตารางที่ 2. ข้อกำหนดสำหรับคอนกรีตเบาในการก่อสร้างทั่วไป (5)

	ค่าน้ำหนักที่ อายุ 28 วัน (แห้งในอากาศ) (สูงสุด) กก./ม. ³	กำลังรับแรงดึง ที่อายุ 28 วัน (ค่าสุก) กก./ซม. ²	กำลังรับแรงอัด ที่อายุ 28 วัน (ค่าสุก) กก./ซม. ²
โชมวลรวมเบา	1760	22	280
ทั้งหมด	1680	21	210
	1602	20	175
โชมวลรวมเบา	1840	23	280
แทนมวลรวมหยาบ	1760	22	210
	1680	21	175

2.5.2 โมคูลัสยืดหยุ่น ค่าโมคูลัสยืดหยุ่นของคอนกรีตเบา มีค่าขึ้นอยู่กับชนิดของมวลรวม และขึ้นอยู่กับสัดส่วนของซีเมนต์ที่ผสม⁽¹⁾ มวลรวมที่เป็นวัสดุอ่อน (Soft Material) จะมีค่าโมคูลัสยืดหยุ่นต่ำ สำหรับมวลรวมที่เป็นวัสดุแข็ง (Hard Material) เช่นกรวดหินเผา จะมีค่าโมคูลัสยืดหยุ่นระหว่าง 56,000 กก./ซม.² ถึง 211,000 กก./ซม.² ค่าโมคูลัสยืดหยุ่นของคอนกรีตเบาโดยทั่วไปจะประมาณ 1/2 ถึง 3/4 เท่า ของคอนกรีตธรรมดาเมื่อมีค่ากำลังอัดเท่ากัน

2.5.3 ค่าตัวนำความร้อน คอนกรีตที่เบามาก มีน้ำหนักประมาณ 1 ใน 5 ของคอนกรีตธรรมดาจะมีกำลังรับแรงอัดน้อยกว่า คือประมาณ 1 ใน 10 ของคอนกรีตธรรมดา แต่ค่าตัวนำความร้อนจะต่ำมาก ส่วนคอนกรีตเบาที่มีกำลังรับแรงอัด 90 กก./ซม.² ถึง 600 กก./ซม.² จะหนักประมาณ 1/3 ถึง 3/4 ของคอนกรีตธรรมดา และค่าตัวนำความร้อนประมาณ 1/4 ถึง 1/2 ของคอนกรีตธรรมดา⁽¹⁾ คอนกรีตเบาจึงเป็นฉนวนกันความร้อน และต้านทานเพลิงไคดีกว่าคอนกรีตธรรมดา ค่าตัวนำความร้อนจะลดลงเมื่อหน่วยน้ำหนักลดลง⁽²⁾ ตัวอย่างที่จะนำมาหาค่าตัวนำความร้อน จะต้องเป็นตัวอย่างที่อบแห้ง (Oven Dry) เพราะความชื้นแค่เพียงเล็กน้อย สามารถทำให้ค่าตัวนำความร้อนเปลี่ยนแปลงไคมาก

2.5.4 คุณสมบัติโดยทั่วไป

คอนกรีตเบา หนักขึ้นไคมากกว่าคอนกรีตธรรมดา⁽⁴⁾

คอนกรีตเบา หักตัวไคมากกว่าคอนกรีตธรรมดา 5% ถึง 40% แต่คอนกรีตเบาที่วัสดุผสม ซึ่งเป็นผลผลิตจาก หินเผา หินคาล หรือตะกรัน จะหักตัวน้อยลง⁽⁴⁾

คอนกรีตเบา ไลไคมากกว่าคอนกรีตธรรมดา⁽⁴⁾

สัมประสิทธิ์การขยายตัวของคอนกรีตเบา ประมาณ 7×10^{-6} ถึง 14×10^{-6} ต่อองศาเซ็นติเกรด ซึ่งมีค่าน้อยกว่าคอนกรีตธรรมดา⁽²⁾

แต่ละชนิด ปริมาณสารกระจายกักฟองอากาศสำหรับคอนกรีตเบา ควรจะมากกว่าที่ใช้ในการผสมคอนกรีตธรรมดาอยู่เล็กน้อย ซึ่งจะทำให้คอนกรีตเบามีความแข็งแรงเพิ่มขึ้น เพราะสามารถลดจำนวนน้ำที่ใช้ และสามารถไม่ให้เกิดการแยกตัว (1)

2.6.3 ความขนเหลว (Consistency) ถ้าใส่สารกระจายกักฟองอากาศลงไปแล้ว ความขนเหลวที่ควรจะใช้ไม่ควรจะต่ำกว่า 2.5 นิ้ว (2) แต่เนื่องจากกรวดหินเบาเป็นมวลรวมที่มีการคูดั้มสูง ซึ่งยากมากในการที่จะให้ไค้ทั้ง ความขนเหลวที่ค้ และเทคอนกรีตไค้สะดวก ในขณะเดียวกัน (1)

2.6.4 สัดส่วนการผสม การผสมเป็นคอนกรีตใช้สัดส่วนโดยปริมาตร โดยใช้ซีเมนต์หนึ่งส่วน คอมวลรวมละเอียดจำนวนหนึ่ง คอมวลรวมหยาบจำนวนหนึ่ง เนื่องจากมวลรวมมีขนาดต่างๆกัน และแต่ละขนาดมีค่าการคูดั้มต่างๆกัน ดังนั้นการใช้วิธีผสมแบบอัตราส่วนน้ำตอซีเมนต์จึงไม่น่ามาปฏิบัติ น้ำที่จะใช้ขึ้นอยู่กับความขนเหลวซึ่งวัดจากการยุบตัวของคอนกรีต (1) ถึงแม้จะหาสัดส่วนโดยปริมาตรแต่ก็คองนำมาซึ่งเพื่อหาหน่วยน้ำหนัก มวลรวมที่ไค้อยู่ในสถานะผิวแห้ง

2.7 ปฏิภาคนผสมของคอนกรีต

2.7.1 ชนิดของมวลรวมที่คองการ คอนกรีตที่มีกำลังรับแรงอัดที่ค้แน่นอน คองมีมวลรวมที่มีลักษณะที่ค้ค้วย (3) ค้ดังนี้

1. ถ้าหากมวลรวมมีแนวโน้มที่จะแยกออกจากกัน ก่อนการผสมเพื่อผลิตคอนกรีตที่ค้ (ความแข็งแรงค้, ความสามารถเทไค้ค้) ควรแยกมวลรวมหยาบ และมวลรวมละเอียดไว้ เป็นพวกๆ

2. มวลรวมละเอียดที่นำมาผสมเป็นคอนกรีตเบา คองมากกว่ามวลรวมละเอียดที่นำมาผสมเป็นคอนกรีตธรรมดาสองเท่าขึ้นไป ยิ่งมวลรวมหยาบที่มีลักษณะเหลี่ยมคม ยิ่งคองการมวลรวมละเอียดมาผสมมากขึ้น

3. มวลรวมละเอียดมากเกินไปจะทำให้กำลังรับแรงอัดของคอนกรีต
ค่าต่ำกว่าที่ต้องการได้

4. เพื่อให้ได้ค่าการเทของคอนกรีตสะดวกขึ้น ต้องการสารหล่อลื่นเข้าไปผสม

2.7.2 ส่วนขนาดคละ ส่วนขนาดคละก็เป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญมาก
ส่วนขนาดคละของมวลรวมละเอียดเป็นดังนี้(8)

95 - 100 %	ผ่านตะแกรงเบอร์ 4	(6.35 มม.)
80 - 100 %	ผ่านตะแกรงเบอร์ 8	(3.18 มม.)
50 - 85 %	ผ่านตะแกรงเบอร์ 16	(1.59 มม.)
25 - 60 %	ผ่านตะแกรงเบอร์ 30	(0.85 มม.)
10 - 30 %	ผ่านตะแกรงเบอร์ 50	(0.51 มม.)
2 - 10 %	ผ่านตะแกรงเบอร์ 100	(0.25 มม.)

ส่วนขนาดคละของมวลรวมหยาบเป็นไปตาม ASTM C330 - 77
โดยมีขนาดตั้งแต่ เบอร์ 4 ถึง 3/4 นิ้ว

2.7.3 สัดส่วนการผสม ปริมาณของมวลรวมละเอียดขึ้นกับสัดส่วนของซีเมนต์
โดยทั่วไป จะใช้ประมาณ 50 % โดยปริมาตร ซึ่งจะทำให้คอนกรีตสามารถเทได้สะดวก
ปริมาณของมวลรวมละเอียดอาจลดลงเหลือ 40 % ก็ได้ ถ้าต้องการคอนกรีตที่เบาลง แต่
กำลังรับแรงอัดก็จะลดลงด้วย ซีเมนต์ที่ใช้ประมาณ 6,7 และ 8 ถุง ต่อคอนกรีตหนึ่ง-
ลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำใช้ตามการยุบที่ต้องการ โดยการยุบของโคประมาณ 2.5 นิ้ว(3)

2.7.5 ผลของการทดลอง ผลของการทดลองในสหรัฐอเมริกา(3)
โดยใช้สารกระจายกักฟองอากาศด้วย เป็นดังนี้

ถ้าต้องการคอนกรีตที่มีกำลังอัด 210 กก./ซม.² ที่ 28 วันในห้องทดลอง

ต้องใช้ซีเมนต์ 5 ตัน ต่อคอนกรีตหนึ่งลูกบาศก์หลา โดยใช้ส่วนผสมอย่างใด ส่วนในการทำคอนกรีตผสมเสร็จ ก็ผสมโดยใส่ น้ำ , สารกระจายกักฟองอากาศ , และมวลรวมเสียก่อน แล้วจึงผสมซีเมนต์ลงไปจะทำให้คอนกรีตสามารถเทได้สะดวก โดยใช้ส่วนผสมที่สุก ถ้าใส่ วินโซล เรซิน 7.5 ออนซ์ ต่อคอนกรีตหนึ่งลูกบาศก์หลา โดยให้เกิดการยุบ 2.5 นิ้ว ถ้าทำอย่างระมัดระวังจะโค่นกำลังรับแรงอัดที่ 7 วัน 185 กก./ซม.^2 , ที่ 28 วัน 275 กก./ซม.^2

2.8 การทำให้มวลรวมเปียกก่อนทำการผสม

การทดลองทำให้มวลรวมเปียกก่อนทำการผสมเพื่อศึกษาถึง ผลคือ ผลเสีย (3) ได้เคยทำการทดลองมาแล้วในอดีต ในทางปฏิบัติจะทำให้มวลรวมละเอียดเปียกโดยสม่ำเสมอ นั้นยากมาก แต่ก็ทำได้โดยฉีกน้ำใส่มวลรวมละเอียดที่ไหลมาตามสายพาน

ผลดีของการทำให้มวลรวมเปียกก่อนทำการผสม

1. ลดฝุ่นละออง เวลาโยกย้ายขนส่ง
2. ลดการแยกตัว
3. เกิดการสูญเสียเล็กน้อยในระหว่างการขนส่ง
4. ไม่มีการสูญเสียมวลรวมละเอียด
5. คอนกรีตสามารถผสมได้ง่าย และควบคุมการผสมง่าย

2.9 ผลของการใช้คอนกรีตเบาในงานทางคานวิศวกรรม

การใช้กรวดหินเบาในการผสมเป็นคอนกรีตเบานี้ย่อมมีข้อยุ่งยาก (3) เนื่องจากมวลรวมชนิดนี้มีลักษณะพรุน จึงมีค่าการดูดซึมน้ำสูง ทำให้เกิดปัญหาในการควบคุม , ออกแบบ , ผสม ด้วยเหตุนี้การทำคอนกรีตเบาเป็นจำนวนมากและให้มีเนื้อคอนกรีตสม่ำเสมอ นั้นทำได้ยาก แต่ก็สามารถทำได้เมื่อมีประสบการณ์ และความชำนาญเพียงพอ ผลสำเร็จก็จะมีขึ้น ทำให้ประหยัด โดยเพียงแค่ออกใจใส่อย่างแท้จริง ในข้อปลีกย่อยต่างๆ

ในรัฐเท็กซัส ได้ใช้กรวดหินเผาเป็นวัสดุก่อสร้างประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี
มาประมาณ 30 ปีมาแล้ว⁽³⁾ สามารถนำมาใช้ในงานคอนกรีตเสริมเหล็กในหลายๆงาน
และประหยัดกว่าคอนกรีตธรรมดา